

Politika başlığı/ Policy title: Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği(ÇYDD) Çocuk Güvenliği Politikası/ Association for Supporting Contemporary Life Child Safety/Protection Policy

Politika hedefi/ Policy objective: Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği, faaliyetlerinde çocukları önceliklendirir. Bu kapsamda doğrudan veya dolaylı olarak çocuklar ile yetişkinler iletişim halinde olabilir. Bir yetişkinin çocuklarla çalışma ve temas hali arttıkça, kasıtlı ya da kasıtsız zarar verme ihtimali de artmaktadır. Çocuk koruma politikası, güvenli çalışma planlarının oluşturulması ve bildirim süreci gibi sistemli prosedürler ile işe alım süreci ve davranış kuralları gibi standartlar belirleyerek, kuruluşların kendi iç işleyişlerinde çalışanlarının, yürütülen plan ve uygulamaların çocuklara hiçbir şekilde zarar vermemesini güvence altına almalarını ve bu süreci izlemelerini kolaylaştırır.

Hedef Kitle/ Targeted Audience: Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği'nin üyeleri/çalışanları/gönüllüleri ile hizmet/mal satın alınan gerçek veya tüzel kişilikler.

1. TANIMLAR

- **Çocuk:** on sekiz yaşın altındaki her bireyi ifade eder.
- **Çocuk Koruma:** Çocuk koruma, çocukların her tür şiddet, zarar ve hak ihlali riskinden uzak biçimde, yaşamlarının ve gelişimlerinin desteklenmesidir.
- **Çocuklarla Doğrudan Temas:** Derneğin çalışmaları kapsamında, bir ya da birden çok çocukla, düzenli ya da düzensiz, kısa ya da uzun zamanlı fiziksel ortamın paylaşılması demektir. Derneğin çocuklarla doğrudan temas içinde olduğu çalışmaları arasında, çocuklardan görüş almak amacıyla görüşmeler/araştırmalar yapmak; çocukların da katıldığı toplantılar ve/ veya atölyeler düzenlemek; çocukların, çeşitli konuları danışmak için Derneğe yaptığı aramalar ya da gönderdiği e-postalar, çocuklarla yapılan hukuki ve psikososyal danışmanlık görüşmeleri sayılabilir.
- **Çocuklarla Dolaylı Temas:** Derneğin çalışmaları kapsamında şu tür faaliyetler çocuklarla dolaylı temas alanı oluşturur: Çocukların kişisel bilgilerine, fotoğraflarına, vaka detaylarına erişebilir olmak. Doğrudan çocuklarla çalışan kuruluşları içerik ya da maddi açıdan desteklemek. Savunuculuk faaliyetleri dolayısıyla çocukların yaşamını etkileyecek politikalar üretilmesine katkı sağlamak. Ortaklık Ağı içinde, çocuklarla doğrudan çalışan üye kuruluşları güçlendirmek.
- **Çocuğa Karşı Şiddet:** Çocuk ihmal ve istismarı ve çocuklara kötü muamele, sorumluluk, güven veya güç ilişkileri bağlamında çocuğun sağlığı, yaşamı, gelişmesi veya onuru açısından fiili veya potansiyel zararlar sonuçlanan her tür fiziksel veya duygusal kötü muameleyi, cinsel istismarı, ihmali veya ihmalkâr davranışı, ticari veya başka amaçlı sömürüyü kapsar. Şiddet eylemlerinin kültürel kodların içinde yer alması dolayısıyla kişinin kendisinin ya da başkalarının davranışlarının şiddet olup olmadığını ayırt etmesi her zaman kolay değildir. O nedenle çocuğa karşı şiddet eylemi kasıtlı ya da kasıtsız olabilir, görünür ya da gizli olabilir. Çocuğun zarar gördüğünü bile bile eylemsiz kalmak da bir şiddet davranışı olarak değerlendirilir. Çocuğa karşı şiddet türlerini ayırtılabiliyor ve tanıyabiliyor olmak, etkin bir koruma sistemi geliştirmek için elzemdir. O nedenle genel tanımda yer alan farklı şiddet türlerini tanımlamak yerinde olacaktır.
  - Fiziksel İstismar: Çocuklara yönelik her türlü bedensel cezayı, her türlü işkenceyi, zalim, insanlık dışı veya aşağılayıcı davranış ve cezaları, diğer yetişkinler ya da diğer çocuklar tarafından uygulanan her türlü fiziksel zorbalığı içerir. Örneğin: Tekme atma, şamar atma, tokat atma, popoya vurma, Kırbaç, sopa, kemer, ayakkabı, tahta kaşık vb nesnelere vurma/dövme, Çocuğu sarsma veya fırlatma Tırnaklarını geçirme, çimdikleme, ısırma, saçını çekme, kulaklarına avuçla vurma, Çocukları rahatsız edici bir pozisyonda durmaya zorlama, Fiziksel cezanın açık ve meşru kullanımı, Yakma, haşlama veya zorla yedirme, Bebek / çocuk kaçırma, öldürme.
  - Duygusal İstismar: Çocuğun sevgi ve ilgiden mahrum kalmasına, benlik bilincinin, psikolojik ve duygusal durumunun zarar görmesine neden olacak her tür eylemdir. Örneğin: Korkutma ve tehdit etme, Suça sürüklenme, Sürekli olarak hiçe sayma ve reddetme; izole etme, görmezden gelme, Terk etme, yalnız bırakma, Nitelik, kapasite

veya isteklerinin devamlı kötülenmesi, Hakaret etme, isim takma, aşağılama, küçümseme, alay etme ve çocuğun duygularını incitme, Aşırı baskı ve otorite kurma.

- Cinsel İstismar: Çocuğun kendisinden büyük bir kişi tarafından veya kendisi üzerinde belirgin bir gücü veya kontrolü olan bir kimse tarafından cinsel haz amacı ile zorla ya da ikna edilerek cinsel etkileşime maruz bırakılmasıdır. Örneğin: Çocuğun yanında cinsel içerikli küfür ya da konuşmalar yapılması, Çocuğa cinsel içerikli resim, görüntü izletilmesi, Teşhircilik, çocuğu soyunmaya zorlama, Fiziksel taciz, tecavüz, Erken yaşta ve zorla evlilik. Bir çocuk tarafından başka bir çocuğa uygulanan cinsel aktiviteler, eğer maruz kalan çocuktan yaşça büyük bir çocuk tarafından yapılmış ise veya güç, tehdit veya diğer türlerde baskı uygulayarak yapıldıysa yine şiddet olarak kabul edilir.
- İhmal veya İhmalkâr Davranış: Çocuğun bakımından sorumlu olanların ilgili imkan, bilgi ve hizmetlere erişimi olmasına rağmen çocuğun fiziksel, zihinsel, duygusal, ahlaki ve sosyal gereksinimlerini karşılamaması, çocuğun gelişimi için gerekli imkanları sunma konusunda dikkatsiz veya ihmalkar davranması, onları tehlikeden korumaması, sağlık, doğum kaydı gibi yaşamsal hizmetleri sağlamaması anlamına gelir. Örneğin: Çocuğu fiziksel zarardan korumama, Yeterli gıda, barınma, giyim gibi temel ihtiyaçları karşılamama, Temel tıbbi bakım hizmetlerinden mahrum bırakma, sağlık ihtiyaçlarını göz ardı etme, Eğitim hakkından mahrum bırakma; eğitim ihtiyaçlarını göz ardı etme, İhtiyaç duyduğu sevgi, ilgi, şefkatten mahrum bırakma ya da bu ihtiyaçları göz ardı etme.
- Ekonomik istismar: Çocuğun dilendirilmesi ya da yaşına göre ağır veya uzun zaman çalışmaya zorlanması, kölelik.
- Cinsel istismar: Çocuk pornografisi, fuhuşu, seks amaçlı köleliği, cinsel istismar temelli turizm, cinsel istismar amaçlı insan kaçakçılığı.

2. TEMEL İLKELER

- Çocuğun yüksek yararının en uygun şekilde gözetilmesi
- Çocukların haklarına saygı
- Çocukların katılımının desteklenmesi
- Ayrımcılığın önlenmesi
- Fırsat eşitliği
- Görüş alışverişi
- Kültürel hassasiyet ve yerel geleneklerin anlaşılması
- Hesap verebilirlik ve sorumluluk alma
- Dürüstlük ve şeffaflık
- Gizliliği sağlama
- İşbirliği
- İzleme
- Kişisel Sorumluluk
- Evrensellik
- Standarda dayalı yaklaşım
- Güvenilirlik

3. DERNEK POLİTİKASI

- Ulusal hukuklardaki farklı yaklaşımlar göz önüne alınmaksızın ÇYDD nezdinde Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi'nde belirtildiği üzere 18 yaş altı her birey çocuktur. ÇYDD tüm çalışmalarında çocuk hakları ve çocuklarla hak temelli çalışma etiğine sadık kalır.
- Çalışılan çocukların korunmasını ve bakımını destekleme sorumluluğu ve yükümlülüğü herkese aittir.
- Tüm karar ve davranışlar “çocuğun öncelikli yararı” ve “zarar vermeme” prensipleri ile yönlendirilir.

- Tüm çocuk istismarları, çocuk hakları istismarlarını da içermektedir.
- ÇYDD çocukların korunması ve bakımı için çalışanlar, üyeler, gönüllüler, paydaşlar, yükleniciler ve tedarikçilerden tüm görev, hizmet ve davranışlarında Türkiye Cumhuriyet Anayasasını, Çocuk Koruma kanununu ve onun uygulama yönetmeliklerinde yer alan yasal ve düzenleyici yükümlülükleri bilmelerini ve uygulamalarını beklemektedir.
- Çocuklara yönelik her türlü şiddet ve istismar/ihmal eylemi suç olarak kabul edilir. Bu tür eylemler ÇYDD tarafından yasaklanan ve kabul edilemez davranışlardır.
- Çocuklarla (18 yaşından küçüklerle) cinsel nitelikli eylemlerde bulunmak, yerel hukuktaki reşit olma veya rıza yaşına bakılmaksızın yasaktır. Çocuğun yaşıyla ilgili hataya düşüldüğü savunması geçerli bir savunma olarak kabul edilmez.
- ÇYDD birlikte çalıştığı paydaşların da bu politika uygun hareket etmesini teşvik eder.
- ÇYDD tüm program, proje ve çalışmaların çocuklar için güvenli olması sorumluluğunu üstlenir. Bu amaçla, en kapsamlıdan en basitine tüm çalışmalarının planlama – uygulama – değerlendirme süreçlerinde çocukların korunmasını odağa alan güvenli bir programlama yapar. Güvenli programlamanın temel bileşeni olan risk analizi süreci olabildiğince katılımcı - çocukların katılımını da gözetilen- bir süreçle gerçekleşir.
- ÇYDD Davranış Kuralları, çocuklarla doğrudan ya da dolaylı temas içinde olan tüm sorumluların, çocuklara hiçbir zarar vermemesi, çocukların güvende olmaları ve desteklenmelerini sağlaması için yapması ve yapmaması gereken davranışları içerir.
- ÇYDD iş görüşmelerinde kişilerin çocuk algısını, çocuklara karşı sorumluluklarının farkında olup olmadıklarını ortaya çıkaran sorular sorulur. İşe girişlerde arşiv kayıtlı adli sicil kaydı talebinin yanı sıra referans ve özgeçmiş kontrolü yapılır. İşe giren herkesin sözleşmesinin bir parçası olarak Davranış Kuralları'nı imzalaması gerekir.
- ÇYDD çalışan, üye ve gönüllülerinden cinsel istismar ve sömürünün herhangi bir türüne ilişkin devam eden/sonuçlanan hiçbir soruşturma, kovuşturma veya disiplin süreci olmadığına dair taahhüt belgesi sunmasını talep eder.
- ÇYDD çalışmalarında ihtiyaç duyduğu mal/hizmet satın alma, lojistik düzenlemeler yapma aşamalarında da çocukların zarar görmemesi için önlemler alır. Mal ya da hizmet satın alması yapılan şirketin çocuğa karşı şiddetle hiçbir biçimde ilişkili olmadığından, örneğin çocuk işçi çalıştırmadığından, açık kaynaklardan edindiği bilgiler ile araştırma yapar.
- ÇYDD tüm çalışmalarında özel hayatın gizliliğine azami özen gösterir. Dernek faaliyetleri kapsamında edinilen çocuklara ilişkin kişisel veriler Derneğin kişisel verilere ilişkin politikası kapsamında titizlikle ve gizlilikle işlenir.
- ÇYDD hem kendi iletişim çalışmalarında hem de medya ile ilişkilerinde çocuğun güvenliğine, özel yaşam hakkına ve saygınlığına özel önem verir.

4. DENETİM

İşbu politikaya ilişkin ihlalleri Dernek yöneticilerine bildirmek herkesin sorumluluğundadır. Bu kapsamda ÇYDD ayrıntılı bir Şikayet Kabul Etme ve Yanıtlama Mekanizması geliştirmiştir.

İşbu politika ihlaline ilişkin şüphe, iddia veya eylemler şikayet mekanizması aracılığıyla Dernek yöneticilerine bildirilir. Dernek yöneticilerinin izleyeceği prosedür bu mekanizma belgesinde yer almaktadır. Suç unsuru içeren şikayetler ivedilikle adli makamlara bildirilir.

5. FARKINDALIK

ÇYDD çocuk koruma politikasının işlevselliğini ve sürdürülebilirliğini sağlamak için iç kapasite geliştirme eğitimleri düzenler. Eğitim çalışmaları ile ilgili düzenlemelere uyumun sağlanabilmesi ve mevzuat riskinin minimize edilebilmesi için personelin konu ile ilgili farkındalığının artırılması amaçlanmaktadır.

6. MAĞDUR DESTEĞİ

Dernek, istismara maruz kalan çocukların ihtiyaçları ve onayları/talepleri doğrultusunda mevcut hizmetlere derhal yönlendirecek bir mekanizmaya sahiptir.

7. YASALARA UYGUNLUK

ÇYDD işbu politikanın Türkiye Cumhuriyeti Yasalarına uygunluğunu teyit eder. Özellikle belirtmek gerekir, işbu politikanın uygulama sürecinde herhangi bir Türk Hukuk mevzuatı uygulaması veya hükmü ile çatışma olması durumunda Türk Hukuk mevzuatı hükümleri aynen uygulanır.

ÇYDD ayrıca çalışmalarını yürüttüğü ev sahibi ülkenin hukuk kurallarına, yerel çocuk refahı ve korunması mevzuatına veya uluslararası standartlara, bunlar içerisinde en yüksek korumayı sunan yasal çerçeveye uygunluk sağlar.

8. UYGULAMA

ÇYDD, işbu Politikanın sürdürülebilir ve uygulanabilir olması için Çocuk Güvenliği Politikası Uygulama Kılavuzu geliştirmiş ve Kılavuz iç işleyişinde yürürlüğe girmiştir. Ayrıntılı süreç ve bilgiler bu Kılavuzda yer almaktadır. Bu Kılavuz, Politikanın eki ve ayrılmaz bir parçasıdır.

EK: Çocuk Güvenliği Politikası Uygulama Kılavuzu

NOTLAR: *İşbu ÇYDD Çocuk Güvenliği Politikası ve Eki Uygulama Kılavuzu, Nirengi Derneği tarafından ve onun danışmanlığı çerçevesinde hazırlanmış olup; Nirengi Derneği ve ÇYDD'nin yazılı izni ve bilgisi olmadan kaynak gösterilmeksizin kullanılamaz, çoğaltılamaz.*

*Çağdaş Türkiye'nin
Gelecek Güvencesi*